

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: Quin és el teu rol?

EIX: Parlar i escoltar en una llengua que s'està aprenent

Escola Prat de la Riba (Reus)
Juny 2021

1 Context del centre i de l'aula

Escola d'una línia, de màxima complexitat.

La llengua vehicular del centre és el català, tot i que la realitat dels alumnes i les seves famílies no és gens catalana.

No es fa servir llibre de text en cap àrea i es potencia molt la llengua oral, el raonament i el treball en grup.

La proposta metodològica que presentem és present a tots els nivells de Primària.

2 Producte comunicatiu: encàrrec que es fa fer i gènere discursiu al qual pertany

Interacció i conversa en el treball en grup.

3 L'activitat

No presentem una activitat pròpiament, sinó una proposta metodològica.

Quin és el teu rol? parteix de la distribució de diferents rols en els treballs en grup per potenciar dinàmiques de conversa. És una metodologia aplicable a totes les àrees, les llengües i la poden posar en ús tots els mestres.

L'activitat potencia i es fonamenta en dues categories: la gestió de la comunicació i la interacció i la conversa.

Davant qualsevol activitat en grup a l'aula es reparteixen uns cartells amb els diferents rols i cada alumne del grup es fa responsable d'un durant l'activitat.

Actualment a l'escola utilitzem 5 rols, que són els més habituals en el treball cooperatiu: modero, parlo, escric, recordo i facilito.

Hem decidit nomenar els rols en 1a persona de present en lloc de fer servir el substantiu per evitar el gènere.

No és necessari utilitzar sempre tots els rols, depèn del tipus d'activitat que es realitzi, ja que vam decidir fer servir els rols per facilitar la participació de tot

l'alumnat desenvolupant diferents funcions en els treballs en grup i respectant els altres.

Definició de cada rol:

MODERO: persona responsable de garantir que l'ambient de treball sigui adequat, que el to de veu sigui el correcte per tal de no molestar la resta de la classe, evitar que es facin tonteries o soroll, vetllar perquè es faci la tasca encomanada, animar a què tothom participi.

Cal que sempre que hagi d'avisar algun company o companya ho faci amb amabilitat i respecte, posant èmfasi en la necessitat de finalitzar la tasca amb èxit.

Si en alguna ocasió no se'n surt d'aconseguir l'ambient i to de veu necessari en el seu equip, demana ajuda a la resta de companys i si així tampoc ho aconsegueixen sol·licita la intervenció de la mestra.

PARLO: portaveu del grup. És la persona responsable d'exposar a la resta de la classe les conclusions del treball del seu grup, la dinàmica que els ha permès dur a terme el treball, les dificultats que s'han trobat i com les han resolt... El que es demani que expliqui en nom de tot el grup.

També és la persona que s'adreça als mestres quan necessiten fer una consulta, plantejar una pregunta o exposar un problema.

És molt important que qui fa de portaveu sigui realment l'altaveu del grup, no de les seves opinions o decisions personals.

Per altra banda, és convenient que entre tots preparin una mica com seran les explicacions, d'aquesta manera es garanteix que tots estiguin d'acord en el que es dirà i ajuda a millorar la competència comunicativa d'alumnat amb més dificultat d'expressió o nouvinguts (tant si estan desenvolupant el rol de *parlo* com si no).

ESCRIC: en aquelles activitats que cal fer un registre del que es va fent o que cal una ressenya o un escrit final, el responsable d'aquest rol és la persona que escriurà. Només qui tingui aquest rol podrà escriure, la resta de membres del grup hauran de col·laborar en decidir què cal escriure, com redactar-ho, revisar l'ortografia, però només una persona és qui escriu.

RECORDO: la llengua de l'activitat que s'està realitzant hauria de ser la llengua vehicular de tota la conversa del grup (català, castellà o anglès). La persona responsable d'aquest rol ha de recordar, si cal, a la resta de membres del grup quina és la llengua en la que s'han d'adreçar. Sempre cal fer-ho amb amabilitat i respecte i realment amb la intenció de recordar, no d'imposar, controlar o fiscalitzar.

Aquest rol també es pot utilitzar en altres moments del dia, quan no s'està fent un treball en grup, per tal d'afavorir la normalització de l'ús del català com a llengua de relació i en el joc. És important no oblidar mai que la finalitat és evitar situacions de diglòssia, que realment tot l'alumnat tingui un domini suficient per tal de poder utilitzar la llengua catalana en qualsevol moment de la seva vida, no només en l'àmbit acadèmic.

FACILITO: és la persona que vetlla per tal que el treball de tot el grup se centri en la tasca encomanada. S'assegura que tots els membres sàpiguen el que cal fer i que tothom tingui clara la seva tasca en cas que se'n distribuixin de diferents.

Proposa, de manera consensuada amb la resta de l'equip, una dinàmica de treball i ho reconduïx si detecta que algú ha perdut el fil.

Aquest rol és important per evitar temps morts perquè sovint costa que algú prengui la iniciativa. També ajuda a descobrir i potenciar aptituds de lideratge cooperatiu i democràtic.

Pel que fa a l'avaluació, hi ha una part important que la fa el mestre des de l'observació i una altra, que potencia la coavaluació, que la fa el propi grup d'alumnes, avaluant aspectes com ara:

-Durant tota l'activitat he parlat en català amb tots el companys i mestres sense que ningú m'ho hagi recordat.

- He respectat els rols dels altres companys de l'equip, deixant que fessin al seu ritme i amb respecte.

- Hem aconseguit finalitzar la tasca que teníem encomanada.

La funció del mestre, doncs, és la de guiar, observar i acompanyar, deixant que siguin els alumnes qui regulin i gestionin el funcionament del grup.

4 Punts forts de l'activitat

És aplicable a totes àrees i activitats: LÍNIA D'ESCOLA.

Es dona responsabilitat total als alumnes.

Potencia i reforça l'autoregulació i la coavaluació.

5 Resultats

Els alumnes de Cicle Inicial fan servir la metodologia per primera vegada, però de seguida entenen el funcionament i veuen que cal ser responsable com a individu dins el grup per tal que l'equip funcioni correctament i puguin assolir satisfactòriament els objectius propis de l'activitat en què empraven la metodologia. Depèn d'ells que funcioni el grup o no. És una manera molt efectiva d'aprendre a autoregular-se en què l'ús correcte de la llengua oral pren un paper importantíssima.

6 Conclusions

Es tracta d'una activitat que ja fa cursos que la portem a terme, però enguany, pel fet de presentar-la dins la formació *Tenim la paraula*, ens ha obligat a revisar-la, millorar-ne alguns aspectes (sobretot d'avaluació) i ens ha servit per posar-la en valor com a claustre.

7 Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

Web del centre:

<https://agora.xtec.cat/ceip-pratdelariba-reus/>

Correu electrònic:

e3002211@xtec.cat

8 Evidències

Us donem accés a alguns vídeos en què els propis alumnes expliquen el funcionament de la metodologia i els diferents rols.

DEFINICIÓ DELS ROLS

VALORACIÓ DEL TREBALL EN GRUP